THE OLDEST AND MOST POPULAR SLOVENIAN NEWSPAPER IN UNITED STATES OF AMERICA.

AMERIKANSKI SLOVENEC

PRVI SLOVENSKI LIST V AMERIKI.

Geslo: Za vero in narod — za pravico in resnico — od boja do zmage!

GLASILO SLOV. KATOL. DELAVSTVA V AMERIKI IN URADNO GLASILO DRUŽBE SV. DRUŽINE V JOLIETU. — S. P. DRUŽBE SV. MOHORJA V CHICAGO. — ZAPADNE SLOV. ZVEZE V DENVER, COLO., IN SLOVENSKE ŽENSKE ZVEZE V ZEDINJENIH DRŽAVAH.

(Official Organ of four Slovenian organizations.)

NAJSTAREJŠI IN NAJBOLJ PRILJUBLJEN SLOVENSKI LIST V ZDRUŽENIH DRŽAVAH AMERIŠKIH.

ŠTEV. (No.) 78. CHICAGO, ILL., SOBOTA, 21. APRILA — SATURDAY, APRIL 21, 1928. LETNIK XXXVII.

Bremen imel težkoče na poletu-Zopet potresi in poplave

MISS JUNKERS PRVA POZDRAVILA MAJORJA FITZMAURICEA. — POLET PREKO ATLANTIKA IZ VZHODA PROTI ZAPADU JE BIL TEŽAVEN. — VEČKRAT JIM JE PRETILA NEVARNOST.

Lake St. Agnes, Quebec. — Poročano je že bilo, da je major Fitzmaurice, ko je s svojima tovarišema, kapitanom Herman Koehlom in baronom Huenfeldom, bil primoran pristati na Greenly otoku, poletel s kanadskim letalom v Lake St. Agnes. Tovariša je pustil pri poškodovanem letalu. Takoj ko so letalci pristali na otoku so bili prepuščeni samim sebi, ker nihče ni mogel do njih. Prvi je prišel do njih kanadski letalec, s katerim se je Fitzmaurice dvignil v zrak in letel proti tukajšnji vasi. Letam, ga je prva pozdravila, ko je zlezel iz letala, Miss Berta Junkers, hči Junkersa, ki je izdelal načrt za letalo Bremen. Tudi več drugih ljudi je bilo navzočih, ki so navdušeno vzklikali ponosnemu Ircu.

Miss Junkers je peljala Irca v pisarno kanadske Transcontinental Airways družbe, kjer so mu postregli s čašo šampanjca, katero je dvignil, rekoč: "Lepo je biti tukaj, še lepše poslužiti se kozarček prave pijače, zlasti še, ko ne bo dolgo, ko bomo v Newyorku." Pri zadnji besedi je poredno namežiknil poročevalcem. Presenečen je bil, ko ga je množica pozdravila in ker so mu takoj z vsem potrebnim postregli. Rekel je, da je vedno mislil, da so Irci najbolj gostoljubni ljudje na svetu, zdaj pa je uvidel, da so tudi drugod.

V četrtek je prišel iz Newyorka v Montreal Otto Scherer, inžener Junkers tovarne za letala s propelarjem za Bremen. Od tukaj je šel z vlakom dalje v Murray Bay, kjer je Fitzmaurice vzel propeler in ga ponesel tovarišema na otok, odkjer bodo skupno odleteli dalje, ko ga pritrdijo k letalu.

Polet preko morja je bil zelo težaven. Večkrat so bili drzni letalci v nevarnosti, vendar so srečno prileteli do suhe zemlje. Najbolj jim je nagajala gosta megla, pa tudi viharji so jim delali zapreke pri poletu. Kmalu ko so se dvignili v zrak, bi se bila skoro zgodila nesreča, toliko da niso zadeli v goro. V enem slučaju so se dvignili 12,000 čevljev visoko, da bi se izognili megli, a tudi to ni pomagalo.

—o—

NESREČA NA IGRALIŠČU

Chicago, Ill. — Na dvorišču Plamandon publične šole na 1525 So. Washtenaw avenue, so se v četrtek zjutraj, predno je zazvonilo k pouku, igrali otroci. Nesreča je hotela, da je baš takrat pihala močna sapa, ki je povzročila, da se je podrl na skupino dečkov zid, ki je mejil proti severu na ulico. Učiteljice, ki so nesrečo videle, so naglo priskočile na pomoč, pomagali so jim tudi starejši dečki. Prihiteli so tudi takoj policisti in gasilci. Iz ruševin so izvlekli dva dečka mrtva, devet pa ranjenih. — Bliskoma se je raznesla po okolici vest o nesreči in trumoma so hitele matere na lice mesta. Nastala je velika zmeda, kajti vsaka mati je hotela takoj zvedeti, kdo je mrtev, kdo ranjen. Odganjali so jih domov, češ, boste že zvedele pozneje. A niso se pustile odgnati, dokler niso dobile svoje otroke in z njimi odhitele domov, na pouk za ta dan ni bilo misliti. — Drugi naval je bil na bolnišnico, kamor so prepeljali ranjene otroke. Matere, ki niso svojih otrok dobile pri šoli, so šle v bolnišnico. Policija je bila pozvana, da je delala red, kar pa je bilo silno težavno.

POVODENJ V SIBIRIJI.

Veliko število oseb utonilo v zapadnem delu Sibirije. — Cele vasi so pod vodo. — Škoda je ogromna.

—o—

Novosibirsk, Sibirija. — Od tukaj prihajajo vznemirljiva poročila, da je reka Ob prestopila bregove in preplavila velikanske komplekse zemlje. Štiri in dvajset vasi je pod vodo. Voda še narašča. Veliko število oseb — največ žena in otrok je utonilo. Škoda po poplavi je velika.

—o—

ZOPET POTRES V BOLGARIJI.

Ljudstvo zbegano vsled neprestanih potresnih sunkov. — Pri zadnjem potresu je bilo dva tisoč hiš porušenih. — Pomoč prizadetim prinašajo z letalom.

—o—

Sofija, Bolgarija. — 15. aprila je bilo poročano, da so potresni sunki porušili nad dva tisoč hiš v Bolgariji; v sredo zvečer se je na istih mestih zopet treslo in več hiš, ki so po prejšnjem potresu ostale cele, so se zdaj zrušile. O novih smrtnih človeških žrtvah zdaj ne poročajo. Ljudstvo je zbegano in živi v šotorih, kateremu donašajo potrebščine z letalom. Trinajst vasi je hudo prizadetih po potresu. Več hribov je po potresu izginilo — mesto njih so pa nastali novi. V Cirpanu je 2000 hiš porušenih, v Borisovgradu pa 1000.

Po zadnjih vesteh je v Bolgariji 47 oseb mrtvih — 100,000 pa brez strehe. Mnogo ljudi je zblaznelo in število ranjencev je veliko.

—o—

MADELINE OTOK ODREZAN OD SVETA.

Ashland, Wis. — V Lake Superior leži Madeline otok, na katerem živi 700 prebivalcev. Ti pa so zdaj, ko se je pričel led tajati, odrezani od ostalega sveta. Velike plošče ledu plavajo po jezeru, tako da ni misliti na plovbo s čolni ali parniki. Prebivalci imajo le malo življenskih potrebščin in jim preti lakota. Kar pa je še hujši, na otoku je več oseb bolnih za influenco, manjka pa zdravil.

NEMŠKI MONOPLAN BREMEN.

Na sliki vidimo Junkerjev monoplan Bremen, s katerim so prileteli v Ameriko iz Evrope pilot kapitan Herman Koehl, major James E. Fitzmaurice in baron von Huenefeld. Letalo je od enega konca krila do drugega dolgo 55 čevljev in je opremljeno z radio aparatom. Gazolina porabi do 18 galon na uro. Baron von Huenefeld je potrošil ves svoj denar in še na posodo je vzel, da se je letalo zgradilo.

BITKA Z BANDITI.

Policist je postal žrtev poklica in en bandit je padel v boju, eden se pa nahaja v bolnišnici težko ranjen.

—o—

Chicago, Ill. — V sredo zvečer je policist Emil Shogran uzrl na 39. cesti in Michigan ave. dva sumljiva moška, črnca. Vprašal ju je, kdo sta. Odgovorila sta mu, da sta detektiva in se odstranila. Kmalu nato sta črnca odprla ogenj in Shogran je padel, imel je še toliko moči, da je potegnil svoj revolver in streljal za banditoma, ki sta hotela odnesti pete. Shogran je takoj nato izdihnil, banditoma je pa sledil policist Shortall, ki je za njima streljal. Enega je ustrelil do smrti, drugi je pa zadobil težke poškodbe in so ga prepeljali v Bridewell bolnišnico.

Policist Shogran je bil oženjen, zapušča vdovo in dva otročička.

—o—

POSKUŠEN UMOR IN SAMOUMOR.

Chicago, Ill. — Tony Maghicha, delavec, je pred enim letom videl Mrs. Mary Pustelmiak, ki je delila kavo delavcem, ki so popravljali cesto, med katerimi je bil tudi sam. V sredo zvečer jo je zopet videl v grocerijski trgovini na 5028 Archer ave., govoril je z njo, potegnil revolver in na njo oddal par strelov, nakar je tudi sebi pognal kroglo v glavo in bil na mestu mrtev. Mrs. Pustelmiak so prepeljali v kritičnem stanju v bolnišnico. Stara je 40 let, in mati peterih otrok. Njen soprog, ki dela pri Crane kompaniji ni v stanu podati pojasnila.

—o—

HRASTOV KRIŽ NA SEVERNEM TEČAJU.

Stolp, Nemčija. — General Umberto Nobile, ki bo od King's Bay odplul s svojo zračno ladijo — Italija proti severnemu tečaju, javlja, da bo seboj vzel le šestnajst mož kot spremstvo. Sv. oče mu je dal hrastov križ, da bi ga spustil na večni ledenik. Gen. Umberto se pa je premislil in zdaj javlja, da ne bo križa vrgel doli, marveč bo stopil z gondole ko bo zrakoplov na najvišji točki sveta in sam zasadil križ v večni led, da bo stal pokonci.

KRIŽEM SVETA.

— **Benton, Ill.** — Charles Birger, zloglasni voditelj gangsterjev v južnem delu države Illinois, ki je bil obdolžen umora župana Joe Adamsa iz West City, je v četrtek zjutraj ob 9:52 prejel svoje plačilo na vešalah. Njegove zadnje besede, predno je rabelj opravil svoje delo, so bile: "Bil sem norec, na vesti imam mnogo zločinov, le tega ne, za katerega sem na smrt obsojen."

— **Evansville, Ind.** — V nekem tukajšnjem stanovanju so našli tri trupla — Midgie Dury, staro 27 let, njenega moža, s katerim sta bila šele dva dni poročena, starega 42 let in 30 letnega agenta Sam Lockwooda. Oblasti so mnenja, da je bil izvršen dvojni umor in samoumor.

— **Dunaj, Avstrija.** — Jugoslavija odločno protestira proti vpadom komitašev na jugoslovansko ozemlje. V soboto je bil zopet izvršen napad, napadalce so pa pregnali jugoslovanski orožniki, ki so enega izmed napadalcev ustrelili.

— **Moskva, Rusija.** — V bližini Morjovetz otoka je neko letalo rešilo dva lovca, ki sta bila na morju na plošči ledu prepuščena usodi in že 12 dni brez hrane. Sedaj se nahajata v bolnišnici, upajo da bosta okrevala, dasi imata roke in noge ozeble.

—o—

ŠTEVILO PREBIVALSTVA V KANADI.

Ottawa. — Po zadnjem ljudskem štetju v Kanadi je zdaj tam 9,519,000 prebivalcev. Leta 1921 je bilo v Kanadi 8,788,463 duš.

—o—

BARON-LETALEC NEMŠKI KANDIDAT.

Berlin, Nemčija. — Baron Gunther von Huenfeld je postal radi njegovega poleta iz Evrope tako popularen, da so sklenili nemški nacionalisti, da bodo njegovo ime postavili na listo kandidatov za kakšno važno mesto v državnem zboru. Volitve bodo 20. maja.

—o—

AVTOMOBILSKE NESREČE.

Chicago, Ill. — V sredo so umrle tri osebe, ki so zadobile poškodbe pri avtomobilskih nesrečah. V Cook okraju je bilo od 1. januarja t. l. do srede že 265 smrtnih slučajev.

RAZMERE V MEHIKI.

Policisti prevarili mehiške bandite, ki so napadli avtomobile. Aretirali so jih in postavili k zidu. — Banditski voditelj je pobegnil.

—o—

Mexico City, Mehika. — Pred nekako dvemi tedni so banditi na cesti vodeči v Mexico City, napadli več potnikov, ki so se peljali v glavno mesto z avtomobili. S plenom so potem napadalci pobegnili v gore. Kakor znano, velika brezposelnost v Mehiki, je pripomogla, da je število banditov narastlo. Ljudje nimajo dela in ne jela, zato se družijo z roparji. Te dni so policisti preoblečeni v civilne obleke z avtomobilom privozili po cesti, kjer se potikajo banditi. Ko so prišli z njimi skupaj, so se izdali za njihove prijatelje in rekli, da jim bodo preskrbeli orožja in municije. Na ta način so izvabili sedem članov banditskè družbe, katere so postavili k zidu in jih ustrelili. Njihov voditelj je pobegnil.

V Vera Cruz so imele redovnice v oskrbi bolnišnico. Naravno, da so opravljale tudi svoje verske dolžnosti. To pa je protipostavno. Na podlagi obdolžbe, da zlorabljajo bolnišnice za svoje verske namene, so jih aretirali. Aretirali so tudi duhovnika Pedro L. Zenona. Vse jetnike so prepeljali v Mexico City. Najbrže bodo izgnani iz dežele. Španska vlada se je po svojem zastopniku pritožila pri Callesovi vladi, a kaj take pritožbe pomagajo — moliti se v Mehiki ne sme. Dobra dela vršiti, kakor pomagati bolnikom, se tudi ne sme.

Tekom enega tedna so uporniki dvakrat zažgali mostove, čez katere pelje Uruapan-Morelia železniška proga. Na nekem dugem mestu so pa razdejali tračnice in tako preprečili železniški promet. Močne patrulje konjenikov je bilo poslanih za stražo ob železniški progi.

—o—

PETA ŽENA SE KUJA.

Los Angeles, Cal. — Shelby Worrall Somerset, peta žena (ostale štiri so seveda še pri življenju), igralca Pat Somerseta, s katerim je poročena šele štiri mesece, že toži za ločitev zakona.

Iz Jugoslavije.

VSE KATOLIŠKE ORGANIZACIJE V ITALIJI RAZPUŠČENE. — MUSSOLINIJ OVIM BESEDAM SO HITRO SLEDILA DEJANJA. — DRUGE ZANIMIVE VESTI.

Fašizem ne rabi več cerkve.

Rim, 30. marca. — Mussolini je že včeraj predložil ministrskemu svetu v potrditev odredbo, s katero se uresničuje šele predvčerajšnjim napovedana grožnja o razpustu zadnjih mladinskih organizacij, ki niso fašistične. Njegovim besedam so hitro sledila dejanja. Odredba prepoveduje vsakršno, tudi samo provizorično formacijo ali organizacijo, ki ima nalogo, da poučuje, strokovno izobraža, ali sploh mladino vzgaja telesno, moralično ali duhovno, z edino izjemo onih formacij in organizacij, ki so podrejene fašistovski mladinski narodni zvezi "Ballili". Prefekti bodo tekom 30 dni, ko stopi odredba v veljavo, razpustili vse formacije ali organizacije, ki jih zadeva ta prepoved. Po vsej Italiji torej ne smejo biti nobene druge organizacije več, kakor "Ballila", ki jo kontrolira fašistovska stranka in je v njeni službi. Omeniti je treba, da zadeva ta prepoved tudi strokovne in nadaljevalne šole in institute, katere so v Italiji najprej in v zelo velikem številu ustanovile verske korporacije. Katoliški cerkvi je s tem razen njenih strogo verskih funkcij odvzeto tudi zadnje samostojno udejstvovanje. "Lavoro d'Italia" danes namigava, da fašizem cerkve ne rabi več, in piše: Odnošaji med cerkvijo in državo od naukov cerkve absorbirala vse, kar bi moglo biti koristno za izobrazbo moralneg sveta, posebno pa delovno čednost duhovnega žrtvovanja, ki junake in mučenike fašizma postavlja v enako vrsto s krščanskimi. Na koncu govori članek o visoki misiji, ki so jo "Bog in Italijani" podelili fašizmu.

—o—

Nesreča v železniškem predoru.

Blizu Sv. Lucije popravljajo železniški tir. Ko je šel delavec G. Monari skozi železniški predor, je privozil za njim tovorni vlak in ga podrl na tla. Kolesa so nesrečnega Monarija docela zmečkala.

—o—

Urad zemljiške knjige

pri goriškem sodišču je zopet otvorjen. Zadnja leta je bila zemljiška knjiga povsem zanemarjena. V službo je postavljen stari izkušeni vodja zemljiške knjige g. Josip Tusulin. Dolgo časa bo potreboval, da bo spravil goriško zemljiško knjigo v red.

—o—

Spregovoriti kako besedo proti sindigalnim organizacijam, je stroko kaznivo. V Rimu je bil obsojen A. Gengarolli na 3 mesece zapora, ker se je v nekem pogovoru obregnil ob sindikate in nekemu svojemu znancu odsvetoval vpis v sindikat. Sodišče izvaja v motivaciji k obsodbi, da so fašistični sindikati največja in najženijalnejša uredba, ki jo zaznamuje zgodovina v državni upravi, kajti s korporacijami je dosegla fašistična revolucija v svojem petem letu svoj višek. Ogromno posla bi imela primorska sodišča, ako bi dobila pred-se vse one osebe, ki ne soglašajo z mnenjem rimskih sodnikov o "najženijalnejši uredbi".

—o—

Hujskanje italijanske peščice v Dalmaciji

se pripravlja tudi z Reke, če dobi res pomorsko zvezo ž njo. Prof. Sušmel govori v "Piccolu" čisto jasno, da sta bila Trst in Reka, ti dve mostišči za italijansko politično in gospodarsko penetracijo v Dalmacijo, demontirani v ogromno škodo tamošnjega italijanstva. Po novih pomorskih zvezah se prične novo široko delovanje za italijansko zavojevanje Dalmacije. . . Na to mislijo bolj kakor na redni osebni in blagovni promet. Brodovi bodo slabi in počasni. "Kumanovo" na prevozi 18 milj na uro, dostavlja pomembno gosp. profesor Sušmel!

—o—

Maracchi.

Istrski politični tajnik in poslanec Mrach (Mrak) se je dolgo časa obotavljal z izpremembo svojega priimka. Slednjič se je ojunačil in gospod Mrak se imenuje sedaj Maracchi. Prava spaka je ta priimek kakor oni tržaškega fašističnega tajnika Cobolli-Gigli! Sta pa že lepša "barbarska" priimka Mrak in Kobal.

—o—

Po 14 letih

se je vrnil iz ruskega ujetništva Istran Anton Iskra. Leta 1916. je oddala ruska vlada 60.000 avstrijskih vojakov na Kitajsko, kjer so delali po tovarnah pod policijskim nadzorstvom za malo plačo. Iskra je pobegnil z nekimi svojimi tovariši. Pravi, da je na skrajnem Istoku še precej naših ljudi, ki se ne morejo še osvoboditi in vrniti.

—o—

ŠIRITE AMER. SLOVENCA!

DENARNA NAKAZILA

ZA JUGOSLAVIJO, ITALIJO, itd.

Vaša denarna pošiljatev bo v starem kraju hitro, zanesljivo in brez odbitka izplačana, ako se poslužite naše banke.

Dinarje, ozir. lire smo včeraj pošiljali po teh-le cenah:

500 Din	$ 9.35
1,000 Din	18.40
2.500 Din	45.75
5.000 Din	91.00
10.000 Din	181.00
100 Lir	$ 5.00
200 Lir	11.50
500 Lir	27.75
1000 Lir	54.50

Pri večjih svotah poseben popust.
Poštnina je v teh cenah že vračunana.
Zaradi nestalnosti cen je nemogoče vnaprej cene določevati. Merodajne so cene dneva, ko denar sprejmemo.
Nakazila se izvršujejo po pošti ali pa brzojavno.

IZVRŠUJEMO TUDI DENARNE POŠILJATVE IZ STAREGA KRAJA V AMERIKO.

Pisma in pošiljke naslovite na:

ZAKRAJŠEK & ČEŠARK,
455 W. 42nd ST., NEW YORK, N. Y.

AMERIKANSKI SLOVENEC

Prvi in najstarejši slovenski list v Ameriki.
Ustanovljen leta 1891.

Izhaja vsak dan razun nedelj, praznikov in dnevov po praznikih.

Izdaja in tiska:
EDINOST PUBLISHING CO.
Naslov uredništva in uprave:
1849 W. 22nd St., Chicago, Ill.
Telefon: CANAL 0098

Naročnina:
Za celo leto $5.00
Za pol leta 2.50
Za Chicago, Kanado in Evropo:
Za celo leto $6.00
Za pol leta 3.00

The First and the Oldest Slovenian Newspaper in America.
Established 1891.

Issued daily, except Sunday, Monday and the day after holidays.

Published by:
EDINOST PUBLISHING CO.
Address of publication office:
1849 W. 22nd St., Chicago, Ill.
Phone: CANAL 0098.

Subscription:
For one year $5.00
For half a year 2.50
Chicago, Canada and Europe:
For one year $6.00
For half a year 3.00

DOPISI važnega pomena za hitro objavo morajo biti doposlani na uredništvo vsaj dan in pol pred dnevom, ko izide list.—Za zadnjo številko v tednu je čas do četrtka dopoldne.—Na dopise brez podpisa se ne ozira.—Rokopisov uredništvo ne vrača.

Entered as second class matter November 10, 1925, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

Peta razorožitvena predkonferenca.

Razorožitvena predkonferenca v Ženevi se je zopet končala brez slehernega pozitivnega uspeha. Nismo si delali posebnih iluzij, ko se je začela. Z drugimi vred smo z veseljem pozdravili, da se je je poleg Zedinjenih držav udeležila ne samo sovjetska Unija, ampak tudi Kemalova Turčija v osebi angorskega zunanjega ministra. Zadovoljni smo bili zategadelj, ker je jasno, da brez sodelovanja Turčije, še manj pa brez udeležbe sovjetske Rusije ne more biti niti govora o redukciji oboroženja, kaj šele o popolni razorožitvi. Prav tako pa smo se morali zavedati, da je sovjetska Rusija vnesla v diskusijo o razorožitvenem problemu popolnoma nov element. Njej je pač več do komunistične propagande kot do dejanske razorožitvene akcije.

Litvinov je nastopil večkrat, dvakrat pa je posegel ostro v debato. Prvič, ko je zagovarjal sovjetski razorožitveni program v vsi popolnosti in strogosti. Drugič pa, ko je skušal braniti reducirani ruski program o postopnem razoroženju. V bistvu se je njegova besedna borba pretvorila v ogorčeno polemiko z zastopnikom Velike Britanije. Kakor je lord Cushendam očital Litvinovu, da želi Rusija zanesti državljansko vojno v vse kontinente, tako je adlatus ruskega zunanjega komisarja naštel Angliji vse njene imperijalistične grehe v Indiji, na Kitajskem, v Egiptu in na bližnjem vzhodu.

Ogromna večina članov razorožitvene predkonference je šla mimo rusko-angleškega prepira, ne da bi menjala svoje temeljno stališče. Navsezadnje je ta večina sprejela resolucijo, ki pravi v bistvu sledeče:

Prvotni ruski predlog o popolni in takojšnji razorožitvi se odklanja brez utemeljitve. V začetku pripravljena resalucija govori namreč o tem, da "izraža ruski predlog star ideal človeštva, a je izpolnjiv šele tedaj, ko se mednarodna organizacija držav podpre z mirno obravnavo za ureditev vseh sporov in s primernim sistemom sankcij".

Nemški predlog, da se morajo objaviti vsa poročila o stanju oborožitve, in tudi drugi ruski predlog za delno razorožitev se predlože posameznim vladam ter se preloži razprava o njih na prihodnjo sejo razorožitvene komisije Društva narodov.

Končno se odklanja nemški predlog, ki so ga podprli tudi Rusi, da naj se vnaprej določi datum prave razorožitvene konference. Ostalo je pri tem, da bo predsednik sklical komisijo, kadar se bo njemu zdelo primerno. Vendar se mu izraža želje komisije, naj se to zgodi še pred septembrom, ko se sestane vsakoletni plenum Društva narodov.

Tako se je končalo pomladansko zasedanje pripravljalne komisije Društva narodov za bodočo razorožitveno konferenco navzlic aktivnemu sodelovanju Rusov in Turkov ter navzlic vsem nemškim poskusom začasno brez pravega uspeha, dejansko pa le tako, kot je to bilo mogoče. Rusi so zahtevali popolno razorožitev, takojšnje uničenje orožja, čeprav so vedeli, da se nihče noče in tudi ne more takoj razorožiti, najmanj oni sami, če nočejo pogina lastnega režima. Sovjetskih predlogov ni nihče jemal resno. Litvinov in tovariši mogoče najmanj.

Propadlo pa je tudi nemško pritiskanje na čim hitrejšo razorožitev, ker se pač vsakdo zaveda, da tudi iz njega ne govori zaenkrat še resnična ljubezen do miru, marveč gol politično račun.

Če naj pride želja, in to globoko upravičena želja celokupnega človeštva, do začetka realizacije, se mora mirovno in razorožitveno vprašanje obravnavati realneje. Države in narodi morejo odložiti orožje šele tedaj, ko bodo brez skrbi, da ne bodo razoroženi žrtev potuhnjenih sosedov. Zajamčena varnost je temelj vsemu razorožitvenemu stremljenju. Bolje je, da konča brez uspeha še pet razorožitvenih predkonferenc, kot pa da ena sama prava razorožitvena konferenca vseh držav izroči dobro misleče narode osveti onih, ki niso pozabili žalostne preteklosti in sanjajo o maščevanju.

KAKO SE IMAJO ROJAKI V STEELTONU.

Steelton, Pa.

Kakor povsod tako tudi tukaj starka zima le s težavo kima od nas, dasi smo jo že do grla siti. Naši vrli fantje se že pripravljajo, da bodo igrali baseball, zato pa se vesele gorkejših dni, ki nas bodo menda ja kaj kmalu obiskali. Kakor sem čula, se pripravljajo na velik "game" društvo sv. Alojzija št. 42 KSKJ. Naša vrla dekleta, "Mala Cvetka", se pa prav pridno pripravljajo za dan 13. maja, imele bodo veliko slavnost — blagoslovile bodo kip sv. Terezije. Kakor sem čula, se predsednica društva veliko prizadeva, da bo vse v najlepšem redu. Naši malčki bodo pa imeli prvo sv. obhajilo dne 6. maja. Članice dr. Kršč. mater smo sklenile, da bomo šle skupno z njimi k sv. obhajilu. 13. maja bo pa materni dan, na ta dan smo pa povabljene, da bomo z društvom Male Cvetke pristopile k mizi Gospodovi.

Pa še nekaj. Slišala sem, da se na skrivnem nekaj kuje in nas bodo članice dr. Male Cvetke omenjeni večer presenetile — kaj, to je pa še tajnost. — Pravijo, da takega večera še niso imele članice dr. Male Cvetke in Krščanskih mater, kakor bo 13. maja zvečer.

Sklenile smo, da bomo šle od hiše do hiše in nabirale članice v naše društvo, ker pa je sestra predsednica naglo obolela, smo s tem zaostale. Sestri predsednici Mrs. Kofalt želimo. da bi kmalu okrevala.

Drage matere, kadar pride ta ali ona od našega društva v vašo hišo, sprejmite jo lepo in ne odrečite se, da ne bi pristopile k našemu društvu. Tako malo je za plačati, da bi ne smelo biti krščanske matere v naselbini, ki bi ne bila pri našem društvu. Nobenega izgovora ni, zatorej matere pristopajte in pridite v našo sredo.

Pozdravljam vse članice dr. Krščanskih mater po vsej Ameriki in vam kličem: Naprej!

Dorothy Dermeš.

—o—

TO IN ONO IZ AMERIŠKE VRHNIKE.

Waukegan, Ill.

Če prav že malo pozno, pa vendar upam da mi ne bo nihče zameril, ako povem na tem mestu, kako smo obhajali letos Velikonoč v naši cerkvi. Kar se tiče obredov velikega tedna, so bili navadni, kakor že morajo biti vedno in povsod. Kar se pa tiče v soboto večer, pa ni bilo navadno, zakaj cerkev je bila natlačeno polna, da še nikdar poprej na veliko soboto zvečer tako kakor letos, in to je dokaz, da se vrača nazaj verski duh, kakor je bil pred leti, in se umika oni protiverski strup, ki so ga zanesli v tako nam prijazno slovensko naselbino brezverski časopisi.

V nedeljo so bile štiri svete maše, prva ob petih, z leviti ob osmih, četrt čez devet, in ob pol 11. zopet z leviti. Svetih obhajil se je razdelilo na velikonočno nedeljo nad 600. Velikonočna kolekta v cerkvi je znašala $1535.00. Iz tega se razvidi, da se farani zavedajo verske in gmotne dolžnosti do svoje cerkve. Na belo nedeljo smo pa pri osmi maši imeli zopet eno slovesnost, in to je bilo, ko so oni mali pristopili prvič k sv. obhajilu. To je bil dan veselja za one male in pa za njih stariše.

17. aprila so imeli volitve v sosednem mestu North Chicago za mestne uradnike. Bil je izvoljen naš rojak in to je nam že dobro poznani Mr. Matt Slana, mož poštenjak, ker dela za splošno ljudsko korist, in da je to res, je nam dokaz to, ker je bil že sedaj v tretjič izvoljen v mestni urad. Ni dolgo nazaj, ko je prinesel tukajšni lokalni list Waukegan Daily News članek, v katerem pravi, da tako poštenega moža niso še imeli v mestnem uradu kakor je Matt Slana. Na takega moža smo lahko ponosni Slovenci v Waukeganu in North Chicagi.

A. K.

—o—

PITTSBURŠKI VESTNIK.

Pittsburgh, Pa.

Novic pri nas posebnih ni, ker radi slabih delavskih razmer se vsa "mašinerija" premika le po taktu kapitalistov, ki nam delijo drobtine po svoji volji.

V ponedeljek, dne 16. t. m. smo pokopali Mrs.Mary Žigon, ki je bila še na velikonoč v cerkvi, katero je ljubila in ji bila vedno na pomoči. Pokojnica je bila vzor katoliške matere in upamo, da šest otrok, ki jih zapušča, bodo sledili njenemu vzledu. Otroci so še nedorasli in zato izražamo tem iskrenejše sožalje tudi soprogu Mr. Josipu Žigonu, ki je tudi vzor očeta in katoličana.

Dne 25. aprila pa priredi naš cerkveni odbor prvo veselico s plesom in z žrebanjem pet dolarjevega cekina. Čisti dobiček je namenjen za cerkvene in šolske stroške. Ker je vstopnina jako nizka in prigrizek bo lahko dobil vsakdo brezplačno, upamo velike udeležbe.

Vašemu listu želim obilo naročnikov, nam pa polnoštevilno udeležencev dne 25. aprila.

Pozdrav!

Rev. Joseph Škur.

—o—

USTANOVITEV SPREJEMNEGA KLUBA KSKJ.

Chicago, Ill.

V ponedeljek, 16. aprila zvečer se je v Chicagi ustanovil Klub za upeljavanje slovesnega sprejema v društva KSKJ. Ime je sledeče, v angleščini: "KSKJ. Initiation Team No. 1, Chicago", v slovenščini pa "K. S.K.J. Sprejemni Klub št. 1, Chicago." Odbor se je izvolil sledeči: Ludwig Skala, predsednik; Leo Mladich, podpredsednik; John Gottlieb, tajnik; Silvester Hrastar, blagajnik; Albin Zakrajšek, zapisnikar.

Ta klub se je ustanovil iz sledečega razloga: Na zadnji konvenciji KSKJ. je bil sprejet obrednik "Slovesnega Sprejema" članov v K.S.K. Jednoto. Ta obrednik bo velikega pomena za Jednoto, toda le v slučaju, da je pravilno izpeljan. Tu pa tam ga bo treba tudi izboljšavati, to je, vedno kaj novega pridejati. To bo pa mogoče doseči le, ako bomo imeli organizirane klube, oziroma oddelke, ki si bodo prizadevali to doseči. V ta namen bi se naj organizirali najmanj trije klubi, in sicer eden na vzhodu, eden na zapadu, ta, ravnokar v Chicagi organiziran klub, bi pa naj bil za osrednji zapad.

Upamo, da bo glavni odbor uvidel to potrebo in da se že na prihodnji polletni seji glavnega odbora nekaj ukrene o tej zadevi.

Član kluba.

—o—

MALO ODGOVORA ONIM, KI LAJAJO V LUNO.

Vandling, Pa.

V tetki "Prosveti" se vedno oglašajo "brihtne" glave. Pred kratkim je prišel Kasič, za njim so se izkašljali še drugi. Dopis našega uglednega rojaka Mr. Jno. Dečmana jih je hudo razpalil. Še Prosvetine urednike je razjezil. Videl sem, da je neka neznalica zapisala: da je Mr. Dečman zato napisal dotični dopis v A. S., ker je to dobil za pokoro pri misijonu.— Kaj takega more zapisati samo kaka taka neznalica, kakor je dotični dopisnik. Ali on mar meni, da pri nas vlada taka diktatura, kakor v njihovem taboru? Moram povdariti, da ne.

Mr. Dečman je pisal popolno resnico in ne laž, kakor jo piše Prosvetin dopisnik, ko lažnjivo trdi, da ni A. S. še nikoli za stavkarje pisal. Dopisnik je morda slep, ali pa tako neveden, da ne ve, da se je treba preje poučiti, če se hoče kaj trditi, je li res tako ali ne, kar se zapiše. Seveda Prosvetin papir prenese še tako laž. Ne pa tako čitatelji. Tukaj so se še Prosvetini naročniki smejali, kako so se z vašim dopisom zopet ujeli. Slišal sem rojaka, ki je rekel, saj to bi pa že uredniki morali vedeti, da je laž, in bi ga vsaj ti obvarovali blamaže s tem, da bi tisto laž črtali iz dopisa. S tem je pa zdaj vnovič potrjeno, da Prosvetini uredniki vse sprejmejo, pa naj bo še tako velika laž. Ako mislite, da bote s takimi lažmi uspevali, se presneto motite.

Naj tetki Prosveti povem, da je bil Amer. Slovenec prvi list, ki se je pred par leti zavzel za nas stavkarje v Forest City. Ravno Mr. Dečman in pa Mr. K. Kovačič sta še meni dala podporo iz svote, ki jo je nabral list Amer. Slovenec. Kje je pa tedaj Prosveta bila in lažnjivi ljudje okrog nje? Tudi v tej sedanji stavki je Amer. Slovenec se oglasil za stavkarje precej prej, kakor vaša Prosveta. Torej kdo laže? Vam je res za čestitati na tej obrti!

Kar se pa tiče nadaljnega Kasičevega modrovanja, moram povdariti, da zelo po socialističnim česnu smrdi. Če vi po smrti ne pričakujete druzega, kakor le jame, je to vaša stvar. Verjemite mi pa, da posebno "brihtni" ne izgledate, če se s tako stvarjo bahate v javnosti. To ste se morda naučili v vaših socialističnih listih, ki so v vseh ozirih brezpomembni in brez vsake izobraževalne ali kake druge vrednosti. Taka vzgoja, kakor jo daje vaše časopisje, je res vplivala, da so tuintam nekatere naše rojake po smrti zapeljali med hraste brez vsakega cerkvenega opravila in jih tam po vašem obredniku pokopali. Pa to le verjemite, ni delalo prav nobene časti slovenskemu narodu v Ameriki. S tem se je le kazalo, da ste odpadniki od vere svojih očetov in mater; pokazali ste, da ste padli in zašli v zmoto, to je vse. Pa to je vaša stvar. Če vam taka kultura ugaja, uživajte jo! — Smilijo se mi le vaši nedolžni otroci, njih nedolžne dušice, ki bodo vzrastle med trnjem, katerega tvorite vi. Pa Bog ne plačuje vsako soboto, tudi za vas pride plačilni dan in takrat pa bote drugih misli, kakor ste danes. Zapomnite si to!

Mr. Jno. Dečmanu pa izrekam javno priznanje, ker se je oglasil v tem listu in povedal svoje mnenje. Nič zato, če se zaletuje v vas kak Kasič. Ponosni se čutite, če vas radi tega obira kaka Rataic & Kasič Co. Sramota bi pa bila za vas, če bi take veličine vas hvalile.

Pozdrav vsem čitateljem širom Amerike!

Naročnik iz Vandlinga.

—o—

CUNARD LINE IZDALA SLOVENSKO KNJIGO.

Cunard Line je izdala knjižico v slovenskem jeziku, v kateri se opisuje krasote slovenske dežele. Spisal jo je mož, kateremu so v Jugoslaviji razmere dobro znane. Knjiga je opremljena s slikami: Bled, Ljubljana, Bohinj, Maribor in druge znamenitosti iz Hrvaške in Srbije. V knjigi je tudi zemljevid Jugoslavije z vsemi železniškimi progami. Sliko, ki je na platnicah knjižice, je slikal znani slovenski slikar Teodor Zakharov, ki je nedavno prejel za svoje delo na philadelphijski razstavi Lippincottovo nagrado. Slika na platnicah predstavlja Bled in jezero, katero je znano vsem našim čitateljem. Gotovo je s to knjižico Cunard Line napravila dobro delo. Knjigo se priporoča vsem Slovencem, naj si jo nabavijo, ker prav nič ne stane. Dobi se pri vseh agentih Cunard družbe.

—o—

Ljubeznjiv mož. — Mož in žena, ki pa si nista bila prav dobra med seboj, sta šla v menežarijo gledat divje živali. Ko sta stala pred kletko, v kateri je rohnel razdražen lev, je rekla žena: "Kaj bi ti rekel, če bi lev zdalje planil iz kletke in me požrl?" Mož: "Dober tek bi mu voščil!"

* * *

Najkrajši čas. — Učitelj: "No, Janez, povej mi, katera je najkrajša letna doba."

Učenec: "Počitnice."

"Chicaške vesti". (Prispevek.) — Zadnjo nedeljo se je v Clarendon Hills sklepalo, kako bi lawndalski petelini še nadalje obdržali nadgospodstvo nad lawndalsko jednoto. Sklenilo se je marsikaj, kako se bo postopalo, da se nadgospodstvo še nadalje obdrži. Stari Jože je dajal mlajšim petelinčkom razne instrukcije. Ivanček je bil tako razigranega srca, da si je od veselja mel roke. Stari Jože ga je inspiriral z novim idealizmom. Kadar je Jožetu kdo omenil n. pr.: "ja, kaj pa poreče članstvo?" — Jože je v takem slučaju samo mahnil z roko okrog svojega nosa, kakor bi si muhe otepal rekoč: "Hm, članstvo, to bo plesalo, kakor bomo mi za žnorco cukali. . ." — Med temi sta bila pa tudi dva člana, ki sta domov gredoč se pogovarjala: "Lej ga h. . . nazadnje imajo tist pa le prav, ki pravijo, da ima nas Jože za same pajace. . ." — Drugače je zborovanje izpadlo še povoljno. — V. Cicero.

* * *

Tisto pa ne. — Neki Madjar je prišel iz vojne domov. Pripovedoval je svojim znancem, kako je bilo v fronti. "Krogla me je zadela v prsi, na hrbtu pa je izstopila." — "Lahko bi ti bila šla skozi srce," pravi nekdo. "Nemogoče," se oglasi drugi, "kajti srce je imel takrat v hlačah."

* * *

Dajati je bolje kot prejemati! — Učitelj je v šoli razlagal o velikonočnih darovih ubogim in je dal nauk, da je bolje dajati, kot jemati. Tonček-kujonček pa ni poslušal in učitelj mu je dal klofuto. Tonček pa je žalostno ponovil: "Bolje je dajati kot pa prejemati."

* * *

Pek in čevljar v prepiru. — Pek je rekel: "Kaj boš ti govoril. Kar sem jaz za Velikonoč naredil, je šlo vse na mizo, kar pa si ti naredil, je šlo vse — pod mizo!"

* * *

Birmsko darilo. — Revnega botra je prosil njegov birmanec, ki je sicer dobil kot darilo lep molitvenik, kupljenega v Tiskarni sv. Cirila, to se razume — pa še lecta in sladkih reči, naj mu da tudi uro. Boter mu jo je obljubil: "Tako uro ti bom dal, da ti je ne bo treba nikoli navijati, nikoli s seboj nositi, da je ne izgubiš, in če se bo potrla, pa jo bodo drugi popravili!" Birmanec je bil zelo vesel. Na dan sv. birme je čakal, a do večera, do odhoda domov ure še ni dobil, pa je pri slovesu le vprašal: "Boter, kje pa je tista čudovita ura?" Boter pa mu je odgovoril: "Na stolpu naše cerkve, kar na njo poglej!"

* * *

Pred sodiščem. — Sodnik: "Kaj je vaš poklic?"

Priča: "Moj poklic, gospod sodnik, je grobar. Ali vam lahko poslužim?"

PODLISTEK

Dr. Guthi Loma:

GRBAVEC.

Detektivski roman.—Iz madžaršćine prevedel **F. Kolenc.**

— Zelo mi je žal, gospod, toda ne morem iti z vami. Prej bi moral priti. Čez eno uro potujem.

— Tako je. Odpotuje. Niti enodnevne zamude ne sme imeti. Vreme je postalo hladno in njegov zdravnik mi je zabičal, da ga čimprej odpeljem.

— Tudi vi odpotujete?

— Do Ankone ga spremim. Preskrbim primerno oskrbo in potem se vrnem. Ako hoče g. kapetan eno in drugo izvedeti od nas, mora par dni potrpežljivo čakati. Mogoče mu tudi jaz lahko dam pojasnila. . .

— Ali smem vprašati: kedaj ste odločili, da danes potujete?

— Že v preteklem tednu. Za Elijo sem že tudi kupil vozni list za daljše potovanje, ker bo v Ankoni le tri tedne, od tam pa potuje v Rivijero in v Kairo.

— Detektiv ni mogel prikrivati osupnjenosti. Najbrž je na napačni sledi. Vsi znaki kažejo, da ta človek ni oni grbavec, ki ga mora aretirati. Toda Tuzarja ni mogoče tako lahko stresti s sebe; prepričati se je hotel o stvari. Računil je s tem, da se je orjak zmotil v osebi; zato je skrbel, da pride cukrar. To je sicer nezakonito, ker presega njegov oblastni krog, da bi pred osumljenca postavil eno ali drugo pričo, toda to nič ne stori. So slučaji, ko se treba oddaljiti od predpisanih pravil.

— Ni izključeno, da g. Berger še danes zvečer lahko odpotuje. Mogoče ga niti ne bom peljal na policijo. Da se o tem prepričam, mu moram staviti par vprašanj. Ali dovolite?

— Prosim!

— Kje ste bili včeraj zvečer od sedmih do desetih.

— V operi.

— Tako je! — se je oglasil hišnik. Jaz sem ga spremil do gledališča. Krog polenajste je pozvonil in jaz sam sem odprl vrata.

Tuzar ni dvomil o tem, da je govoril hišnik resnico. Mnogo let ga že pozna kot poštenega, zanesljivega človeka.

— Kaj so igrali v operi?

— Aido.

— Ste bili pri celi predstavi?

— Med četrtim dejanjem sem odšel.

— Ali ste videli, kako je vaš gospodar vstopil na gledalski prostor? — je vprašal hišnika.

— Nisem videl. S fijakerjem sva se peljala do vhoda opere. Gospod je izstopil, jaz pa sem se vrnil domov.

— Varuh grbavčev je posegel vmes:

— Baš ob dvanajsti uri opoldan sem kupil za njega parterno vstopnico; ako se prav spominjam za levo stran.

— V četrti vrsti sem sedel.

Sedaj sledi najvažnejše vprašanje, od katerega pričakuje Tuzar velik vtis.

— Ali poznate Nikolaja Berenyi?

— Nikolaja Berenyi? Ne poznam. Sploh slišal nisem o njem.

Odgovor je bil tako miren, tako odločen, da Tuzar ni mogel dvomiti o njegovi iskrenosti. In še vseeno ni izgubil upanja. Preostaja še zadnja kocka, ki odloči igro, prihod cukrarja. Ravno v tem trenutku vstopi.

— Ne zamerite mi, da sem dal g. Fischerja sem pripeljati. To se je zgodilo v vašem interesu. Izjava g. Fischerja bo odločila, ali bodete morali odložiti potovanje ali ne.

In obrnil se je proti trgovcu ter mu stavil vprašanje:

— Dobro poglejte tega gospoda . . . Zakaj gre, veste dobro; predno bodete pričali, vprašajte vest . . . In sedaj odgovorite: ali ga poznate?

— Poznam. Veren človek sem, pred sodiščem nisem nikdar stal vendar pa sem pripravljen tudi s prisego potrditi, da je to tisti človek, ki je med sedmo in osmo uro bil v moji trgovini. S komaj slišnim hripavim glasom je prosil cuker zoper kašelj.

— Jaz?

— Vi! . . . Dobro sem si vtisnil v spomin tudi vaš obraz. Videl vas je tudi moj pomočnik. Tudi on lahko priča.

— No? Kaj odgovorite na to? . . .

(Dalje prih.)

ŽENSKI SVET

Ureiuie Mrs. Fannie Jazbec.

O RAZSTAVI ŽENSKIH ROČNIH DEL.

Sheboygan, Wis.

Na zadnji seji podružnice št. 1 smo razpravljale o nameravani razstavi ženskih ročnih del. Sklenile smo, da jo priredimo na tretjo sredo v mesecu maju in sicer v šolskih prostorih.

Za to razstavo se pridno dela od strani naših članic, vabljene pa so tudi vse druge Slovenke in Hrvatice našega mesta, da k tej razstavi prispevajo. Posebno se obračamo do onih, ki imajo mogoče še kakšna lepa ročna dela iz starega kraja. Za take stvari se naše Amerikanke jako zanimajo. Vse, ki bi hotele za to razstavo kaj prispevati, naj se obrnejo na Josephine Cerpich, ki je tajnica oddelka za razstavo. Ona ima popisano, kaj in koliko bo katera prispevala.

Na tej razstavi bo zastopano vse, kar zamorejo ženske roke izgotoviti. Od najbolj preprostega šivanja pa do najlepše vezenine. Razstavile bomo tudi razno domače pecivo. Pokazati hočemo tujcem, da nismo kar tako. Če znajo naše Amerikanke peči "cakes", znamo me potice in torte, kar je težje.

Na tej razstavi bomo imeli pristno starokrajsko predico, seveda s kolovratom in kodeljo. Dalje dobimo nalašč zato importirano Idrijčanko, ki bo kleklala najfinejše čipke.

Toraj, Slovenke, imate še časa dober mesec, da se potrudite za to stvar. Treba je, da Amerikancem pokažemo, da nekaj znamo. Kako hočejo drugače znati o naših zmožnostih, če nimajo prilike se o tem prepričati? Porabite toraj najboljšo priložnost, ki se vam je še kdaj nudila, da stopimo na plan in si pridobimo kredit, ki nam po vsej pravici gre. Če bi hotela katera še kakšne informacije glede tega, naj se obrne na mene.

Na tej pomembni seji je bilo tudi sklenjeno, da se napravi velik "drive" za novimi članicami. Do sedaj se nismo ravno preveč potrudile v tej smeri. Mislile smo, naj ženske vidijo naše delo in razumijo našo organizacijo, potem bo lažje agitirati. Ker smo pa mnenja, da je sedaj tisti čas, ko mora biti že vsaki jasno, kakšno je naše stremljenje, smo pa rekle, sedaj pa hočemo videti, koliko Slovenk in Hrvatic je v Sheboyganu, ki ima smisel za žensko organizacijo in srce za ženski napredek.

Toraj, rojakinje, le kar pričakujte, da vas vpraša ena ali druga naša članica, da se nam pridružite. Upam, da boste z veseljem rekle: da. Na seji meseca maja bomo napravile častен sprejem za vse nove članice in po seji pa še "party" v počast novopristopilim.

Poglejte, s kakimi častmi vas hočemo sprejeti! Zato pa nič ne odlašajte, kar pridite k nam. Vsem članicam pa na srce polagam to, da naj se potrudijo do druge seje in pridobijo toliko novih članic, da nas bo najmanj 100. Če vsaka napravi svojo dolžnost, ne bo težko to število doseči. Samo vsaka članica naj vsaj eno novo pripelje na prihodnjo sejo, pa nas bo še več kot 100.

In še nekaj dobrega smo ukrenile na zadnji seji. Sklenile smo, da če je kakšna članica dalj časa bolna, se iz društvene blagajne izda gotovo svoto, za katero se nabavi ali cvetlice ali sadje ali pa kakšno drugo stvar, katera bi bolno članico razveselila in se ji to v imenu podružnice pošlje na dom. Ker ne moremo iz blagajne dati bolniške podpore našim sosestram, bomo na ta način skušale vsaj malo olajšati gorje onim, ki se ne morejo veseliti ljubega zdravja.

Lepe in plemenite namene imamo, boste rekle. Zato pa vse v naše vrste!

Pozdravljene!

Marie Prisland

—o—

NOVE PODRUŽNICE S.Ž.Z.

....Podružnica št. 18, Collinwood, O., sprejeta v Zvezo 2. aprila.

Imena članic ustanovnic so: Jennie Welikanje, Fannie Polc, Angela Markič, Mary Mausar, Rose Boštjančič, Rose Fritz, Irma Telich, Mary Perušek, Miss Josephine Lenče.

Podružnica št. 19, Eveleth, Minn., sprejeta v Zvezo dne 13. aprila.

Imena članic ustanovnic so: Miss Frances Jerome, predsednica; Agnes Bonach, podpredsednica; Mary Lovšin, tajnica; Jerca Intihar, blagajničarka; Johana Ahlin, Mally Intihar in Agnes Peterlin, nadzornice. Ostale članice: Rose Jerome, Frances Žnidarsich, Angela Intihar, Mary Intihar, Cecilija Fugina in Mary Bonach.

Julia Gottlieb, gl. tajnica.

—o—

IZ URADA PODRUŽNICE S.Ž.Z. ŠT. 2.

Chicago, Ill.

Vsem članicam naše podružnice se uljudno naznanja, da se vrši prihodnja redna mesečna seja v četrtek, 26. aprila, točno ob pol 8. uri zvečer v cerkveni dvorani. Na tej seji se bodo razdelile slike, zatorej pridite vse.

Sesterski pozdrav,

Odbor.

—o—

IZ URADA PODRUŽNICE S.Ž.Z. ŠT. 13.

San Francisco, Cal.

Tem potom naznanjam članicam podružnice št. 13, da se bo vršila naša prihodnja seja dne 6. maja v Slovenskem Domu in sicer v zgornji, nanovo opremljeni dvorani, katera odgovarja vsem razmeram. Vse seje se bodo vršile vsako prvo nedeljo v mesecu ob 2. uri popoldne. Na naši prihodnji seji bomo imele več važnih stvari za rešiti.

Drage sosestre, vas prosim, da bi se potrudile in vsaka vsaj eno novo pripeljale v dvorano, ko bomo imele sejo, da se vpiše v našo podružnico. Ne držimo križem rok, saj je dela preobilo. Posnemajmo zavedne Collinwoodčanke; tudi me imamo lahko tako veliko število članic, če ne še večje. Povejte vsaki, kako prepotrebna je bila ta organizacijà za Slovenke, živeče v Ameriki.

Torej le na delo in potrudite se, da boste res vsaka po eno novo pripeljale, po seji vas bom pa tudi jaz presenetila.

Pozdrav iz solnčne Kalifornije vsem članicam SŽZ.!

Bara Kramer, tajnica.

—o—

Nekateri ljudje mislijo, da znajo že vse, če vedo, kje si lahko izposodijo denar.

KVALITETA — TOČNOST POŠTENJE

A. F. WARHANIK

zanesljivi lekarnar — zaloga fotografičnih potrebščin.

2158 West 22nd Street

vogal Leavitt cesti

CHICAGO, ILL.

IZ URADA PODRUŽNICE ŠT. 6 S.Ž.Z.

Barberton, O.

Naša podružnica je v nedeljo zvečer, dne 15. aprila, priredila igro "Prisegam". Prireditev je bila zelo dobro obiskana, dvorana natlačeno polna— udeležba je bila nepričakovano velika, tako da se je jasno pokazalo, kako nas naše občinstvo spoštuje, za kar mu gre najlepša hvala. Dali ste nam poguma, da bomo še nadalje delovale z vsemi svojimi močmi za napredek naše podružnice in za ugled naše organizacije, ki se je v tako kratkem času povzpela tako daleč, da šteje že skoro tisoč članic.

Naša podružnica je imela trnjevo pot. A nismo se ustrašile dela in rezultat je lep, naš trud ni bil zastonj. Ni pa s tem rečeno, da smo že opravile. O, ne! Naprej drži naša pot do večjega števila članic; dolžnost vsake članice je, da nam na tej poti pomaga. Z lepo besedo se vse doseže. Osebna sovraštva vsa na stran, ta ne spadajo v našo organizacijo — vsako slovensko žensko srce mora biti za SŽZ.

Prav lepa hvala collinwoodski podružnici, ker so nas obiskale članice in posebno pa gl. podpredsednici Mrs. Mary Glavan za lep govor, ki se je glasil nekako takole:

"Na povabilo tukajšnje cenjene podružnice št. 6, smo se odzvale tudi članice podružnice iz Collinwooda, da vas podkrepimo v vašem delu. Moj namen je, da vam nekoliko razložim namen in pomen SŽZ.— SŽZ. je bila ustanovljena tam v daljni Chicagi, pod vodstvom naše cenjene predsednice Mrs. Mary Prisland. Uvidele so naše žene-provoboriteljice potrebo organizirati slovensko ženstvo v Ameriki. Naš narod je bil tukaj kaj malo poznan ali vpoštevan. Kar je še hujše, celo naši lastni otroci nas nočejo posnemati. In zakaj to? Ker nas v javnosti nihče ne pozna, nas tudi v privatnem življenju nočejo imeti drugim enake. Mi Slovenci pa nimamo vzroka, da bi stali zadaj za drugimi — v ospredje hočemo med druge. Naš slovenski narod je majhen po številu, pa je velik po duhu. Da se pokažemo, kaj smo in kaj znamo, je to le mogoče potom organizacije, raztreseni smo za nič. Zatorej vse slovenske žene in dekleta, pristopite pod zastavo SŽZ., katere namen je širiti kulturo in izobrazbo med svojimi članicami. Pa tudi pomaga, da lahko dobijo Slovenke ameriško državljanstvo in jih poučuje o dolžnostih dobre ameriške državljanke. Tudi v drugih ozirih je naša organizacija dobrodošla slovenskim ženam in dekletom, katerim pomaga v slučajih nesreče. Resnica je, da bi taka Zveza morala biti ustanovljena že pred desetimi leti. A kar smo zamudile, dajmo zdaj popraviti in delujmo skupno za večjo SŽZ. Bodimo zveste članice naši SŽZ., bodimo dobre katoličanke in dobre državljanke naše nove domovine! Živela SŽZ.!"

Vse je navdušeno ploskalo govoru Mrs. Glavan, zakar se ji prav lepo zahvaljujemo, kakor tudi vsem drugim, ki so prišli na našo prireditev in pripomogli do tako velikega uspeha.

Mary Šemrov,
211 Moore, St.

—o—

IZ URADA PODRUŽNICE ŠT. 8 S.Ž.Z.

Steelton, Pa.

Vsem članicam naše podružnice se uradno naznanja, da se je na zadnji mesečni seji sklenilo, da se bodo naše seje obdržavale vsako zadnjo nedeljo v mesecu. To naj zadostuje in naj si članice zapomnijo, da ne bo treba vedno oznanjevati v cerkvi, kdaj se ima seja vršiti. Za trud se č. gospodu prav iskreno zahvaljujemo. Seje se bodo obdržavale v šolskem "club room" točno ob 2. uri je pričetek. Prošene ste vse članice, da se sej pridno udeležujete. Na prihodnjo sejo pa morate na vsak način prav vse priti, ker sem prejela od gl. tajnice listine, katere bo morala vsaka članica lastnoročno podpisati. To so prošnje za sprejem. Te listine se morajo izdelati za vsako članico, na katere se mora vsaka članica sama podpisati. Potem boste dobile potrdila, da ste članice, katera bodo potrebna za slučaj smrti.

Drage sosestre, potrudite se in poskušajte pridobiti kaj novih članic, da nas bo več.

Pozdrav!

Dorothy Dermeš, preds.

—o—

IZ URADA PODRUŽNICE ŠT. 12 S.Ž.Z.

Milwaukee, Wis.

S ponosom moram potrditi, da se naša podružnica lepo in zadovoljivo razvija. Dan na dan se naše članice oglašajo z novimi kandidatinjami. Lepa hvala, drage sosestre, le tako naprej!

Naznanjam vsem članicam, da imamo prvo bolno članico, in sicer Mary Penger, ki je bila tudi ustanoviteljica podružnice. Bila je nesrečna in si zlomila roko. Prosijo se sosestre, da jo obiščejo. Na naši zadnji seji je tudi bilo sklenjeno, da se ji nudi mala pomoč iz blagajne.

Tem potom se moramo tudi prav lepo zahvaliti ženam, ki so nas obiskale v Milwaukee na velikonočni ponedeljek. Bile so: Mrs Julija Gottlieb, gl. tajnica; Mrs. Mary Prisland, gl. predsednica, in Mrs. Matilda Dular, gl. blagajničarka. Te blage žene so nas z obiskom presenečile in nam napravile obilo veselja. Za obisk se zahvaljujemo Mrs. Margareta Ritonia, Mrs. Ivanka Urankar in Fannie Gregorčič.

Nadalje se tudi naznanja, da bomo imele v soboto večer, dne 21. aprila domačo zabavo v Tomšetovi dvorani. Prav toplo vam priporočamo, da se udeležite te prireditve v obilem številu. Vabimo vsa cenjena društva in posamezne rojake ter rojakinje. Pomagajte nam do boljšega uspeha. Tudi mi bomo pomagale drugim. Igral bo na harmoniko priljubljeni muzikant, ki je res pravi mojster na ta instrument, Mr. Kocjan. Pridite stari in mladi, za vse bo dovolj zabave. Preskrbljeno bo tudi za prigrizek in mokroto. Torej ne pozabite — sobota, 21. aprila zvečer!

Pozdrav! **Odbor.**

—o—

UTRINKI.

Modri ženski je znano vsaj polovico tega, kar bi rada izvedela od svoje sosede.

*

Biti mora rojen diplomat, kdor hoče z nasmehom prikriti svojo nevednost.

*

Nič drugega ti ni treba storiti, če hočeš pri prijateljih priti v nemilost, kakor povedati jim resnico o njih.

*

Pomni, ljudje hočejo, da pozabiš na tvoje težkoče in poslušaš njihove.

*

Nekatere ženske potrebujejo cele ure samo za to, da dopovedo o čem hočejo govoriti.

*

Ako se ti človek zahvaljuje za dobrote, katere si mu izkazal ,pomeni, da se priporoča za druge.

*

Ljubezen so blažene sanje. Poroka je pa ura budilka.

*

Najbolje je, če poveš svoji ženi golo resnico, kajti ona jo bo vseeno izvedela.

Svet nima ljubezni za človeka, ki ljubi le sebe.

ŠIROM JUGOSLAVIJE.

Umrla je

v župniji Št. Ilj v Slov. goricah v Stribocu Požganova Cila, ki je bila rojena l. 1844. Rajna je poznala šest šentiljskih župnikov. O vsakem je znala povedati njegove vrline in posebnosti, ki niso zabeležene v kroniki. Dolgo vrsto let je oskrbovala lepšanje oltarjev in cerkve.

—o—

80letni jubilej.

Na Bučah pri Kozjem živi in se veseli popolnega zdravja l. 1848 rojeni slikar in podobar Anton Pavlič. Učil se je slikanja na presno in podobarstva pri znanem italijanskem umetniku Fontoniju, ki je slikal cerkve po slovenskem Štajerskem in umrl v Konjicah. Jubilant g. Pavlič je poslikal v teku 60 let zelo veliko število novih oltarjev in raznih podob. Kljub 80 letom je poslikal pred kratkim župnijsko cerkev pri Sv. Petru pod Sv. gorami in je vedno zaposlen z izrezljevanjem svetih podob.

—o—

Odvetnik poneveril dva in pol milijona dinarjev.

Že nekaj dni se prebivalstvo Vukovara in okolice izredno zanima za aretacijo odvetnika dr. Schona, ki je obtožen, da je poneveril dva in pol milijona dinarjev. Prvo obtožbo proti njemu je prijavil kmet Andrija Nagy iz vasi Ruski Krstur. Nagy je sodišču sporočil, da mu je dr. Schon prodal za znesek 400.000 Din neko zemljišče, ki vobče ni obstojalo. Kupnino je kmet izročil odvetniku takoj, ker je bil odvetnik na dobrem glasu in zelo priljubljen ter je med prebivalstvom Vukovara užival velik ugled. Bil je tudi član mestnega reprezentativnega odbora in raznih drugih podjetij. V zadnjem času je živel zelo razkošno in je moral radi raznih neuspelih spekulacij najeti več posojil po oderuških obrestih, ki so dosegle celo 50 odstotkov. Skupni znesek, za katerega je odvetnik oškodoval svoje klijente, znaša do dva in pol milijona dinarjev. Proti njemu so vložene še druge tožbe. Dr. Schon je pri zaslišanju izjavil, da je njegove aretacije kriva neka oseba, ki se nahaja na zelo vplivnem mestu. Nadaljnji razvoj te afere pričakujejo v Vukovaru z velikim zanimanjem.

—o—

Smrtna kosa.

Na Bohinjski Beli je umrl 29. marca posestnik g. Lovro Poljanec v 72. letu starosti. Pokojnik je bil vsa leta odločen pristaš SLS in vsestransko delaven v raznih javnih korporacijah. Skoraj 30 let je bil občinski odbornik, član cestnega odbora in v zadnjem času tudi predsednik krajnega šolskega odbora. Z največjo požrtvovalnostjo in z izrednimi sposobnostmi je deloval v javnem življenju. Imel je gimnazijsko izobrazbo in občudovanja vreden spomin ter nad vse fin in možat nastop. Še v tej pozni starosti je z največjo natančnostjo citiral grškega Homerja, rimske pesnike in računal z logaritmi. Pač redek kmetski mož s takim spominom!

—o—

Smrtna kosa.

V porodnišnici v Petrovem selu je preminula gospa Albina Szmynec, soproga zdravnika na Dunaju, v starosti 32 let. Rajna je hčerka obratovodje na Fali g. Grieserja. — Umrla je Barbara Nass, soproga uradnika pri opekarni Dernouschek v starosti 53 let.

—o—

Četrti velesejem na Reki

se bo vršil v času od 11. do 26. avgusta t. l.

—o—

Visoka starost.

Blizu Izole v Istri je umrla Antonija Pavlič, stara 107 let. Bolna ni bila nikdar.

—o—

Skrb, še nikoli ni kaj dobrega izvršila. Delaj in ne skrbi!

*

Misel, ki pride za prvo, je boljša, ako se gre za ljubezen na prvi pogled.

NA PRODAJ

Candy Store, na dobrem prostoru v Chicago, Ill., kjer se lahko napravi denar. Poleg je stanovanje s štirimi sobami, rent je zelo nizek. Za podrobnosti vprašajte v upravništvu tega lista.

V NAJEM

se odda v bližini slovenske cerkve stanovanje s štirimi sobami, kopalna soba, topla voda, elektrika, plin in druge udobnosti. Velika cementirana klet, vrt in dvorišče. Za podrobnosti vprašajte na:

2237 W. 22nd St., Chicago, Ill.

LESENO POSLOPJE, 2 stanovanja po 4 sobe, 1730 W. 22nd St., Chicago, Ill. Poceni, takoj $500. Vsaki dan pred 10. A. M. ali pokličite: Roosevelt 3360 Mr. Michal. p,s,t

FARMA 120 AKROV 96 milj od Chisago, Ill. oPslopja v najboljšem stanju. $3,500, polovico takoj. Pokličite: Roosevelt 3360, Mr. Michal. č,ps

Za mesec majnik

priporočamo

ZA CERKVENE, KAKOR TUDI ZA DOMAČE ŠMARNIČNE POBOŽNOSTI

našo veliko izbiro

ŠMARNIC.

V zalogi imamo sledeče:

1) **Evharistične šmarnice** (Fr. Bernik), usnje, zl. obreza $1.25
2) **Marija, vrtnarica našega srca,** ali Šmarnični misijon (Seigerschmied) ..... .95
3) **Marija v predpodobah in podobah,** šmarnice (J. Volc) ..... .95
4) **Šmarnice, ali romanje v nebeško kraljestvo** (Škufca) 2.00
5) **Marija, vzor krščanskega življenja,** šmarnice (dr. Krulje) ..... .95
6) **Znamenje na nebu,** šmarnice (Jerše) ..... .95
7) **Marija in sv. maša,** šmarnice (Bernik) ..... .95
8) **Lavretanske šmarnice** (Jerše) ..... .95

Marijini častilci bodo z veseljem prebirali tudi sledeče knjižice:

Kratko navodilo za pravo pobožnost do Matere božje, kraljice src $0.75
Sveti rožni venec. Poučna in nabožna knjiga za krščansko ljudstvo 1.00
Marija, kraljica src. Nauk o pravi pobožnosti do Matere božje ..... .65

Čč. gg. duhovnikom bi priporočali brošuro

Duhovni pastir — Govori za majnik in za stanovske družbe (Finžgar) $0.45

Naročila, katerim priložite potrebno svoto denarja, blagovolite poslati na

Knjigarna Amerikanski Slovenec

1849 WEST 22nd STREET, CHICAGO, ILL.

Dobili smo

ZALOGO KNJIG

Goriške Mohorjeve Družbe

ZA LETO 1928.

Knjige so sledeče:

KOLEDAR.

ZA DOMAČIM OGNJIŠČEM, družinska vzgojna čitanka, F. Terčelj.

OB SREBRNEM STUDENCU, povest F. Jaklič.

ZGODBE SV. PISMA STARE ZAVEZE.

OČE BUDI VOLJA TVOJA, povest, Dr. Pregelj

(Kdor želi, lahko dobi mesto te zadnje povestne knjige: Dr. A. Ravnik: **Kako zdravimo živino.)**

Cena peterim knjigam skupaj je $1.00

in 10c za poštnino.

Te knjige smo naročili od Goriške Moherjeve Družbe pred vsem zato, da podpiramo to družbo v njenem plemenitem namenu, vzdržavati in gojiti slovenski jezik med Slovenci pod italijanskim jarmom. Zato smo prepričani, da bodo ameriški Slovenci pridno segli po teh knjigah in s tem pokazali svojim zasužnjenim bratom, da sočustvujejo z njimi in so jim pripravljeni po možnosti pomagati. Nas bi jako veselilo, ako bi mogli vse knjige hitro razpečati in družbi poslati znatno pomoč, ter za prihodnje leto naročiti najmanj 5000 izvodov. Od odziva ameriških Slovencev bo to odvisno, zato vsi sezite po teh knjigah, ki so vredne najmanj dvakratno ceno.

Knjigarna Amerikanski Slovenec

1849 WEST 22nd STREET, CHICAGO, ILL.

DŽUNGLA

— ROMAN IZ AFRIŠKIH PRAGOZDOV. —

Angleški spisal E. R. Burroughs. — Prevedel Paulus.

Tedaj je kriknil Črni Mihael in krvoločni razbojniki so planili v nov napad. Šest pušk in samokresov so imeli vsega vkup, drugi pa so bili oboroženi z drogovi, sekirami in cepini.

Kapitanov samokres je bil že prazen in pripravljal se je, da ga nabije. Samokres drugega častnika se ni sprožil, odpovedal je petelin. Samo dva samokresa sta še torej branila častnike pred uporniki, ki so z divjim krikom navalili nanje.

Kapitan se je umaknil s svojim trem tovariši.

Prizor je bil strašen. Vpitje in preklinjanje se je mešalo med ječanje in stokanje ranjencev, streli so pokali od vseh strani. Težki čevlji so topotali po deskah krova, sekire so se dvigale, drogi so padali. Bilo je kot da je peklo odprlo svoja vrata na krov Fuwalde.

V par minutah je bilo delo pri kraju. Težka sekira v rokah kuštravega črnca je preklala kapitanu glavo do vratu, trenutek pozneje so ležali na tleh njegovi tovariši mrtvi in ranjeni .Kri je curljala po krovu.

Hitro so opravili uporniki in Clayton je ves čas med pobijanjem stal ob pregraji ter zamišljen kadil svojo pipo kot bi gledal športni prizor.

Šele ko je padel zadnji častnik, se je spomnil, da se mora pobrigati za ženo. Kaj če bi jo kateri upornikov našel v kabini —.

Na zunaj se je sicer kazal hladnega in malomarnega, v resnici pa se je zelo vznemirjal. Prav negotovo je bilo, kaj bodo zmage pijani uporniki počeli z njima. Najbolj se je bal za ženo.

Obrnil se je, da bi stopil po stopnicah, pa je skoraj prestrašen obstal.

Žena je stala na vrhu stopnic.

"Kako dolgo si že tu, Elza?"

"Že koj izpočetka. Kako strašno, John! Oh, kako strašno —! Kaj bodo divjaki storili z nama?"

"Zajutrk nama bodo dali," je dejal in se pogumno nasmehnil, da bi ji pregnal strah.

"Lahko pa grem koj k njim in jih vprašam, kaj mislijo z nama početi. Pojdi z menoj Elza! Pokazati jim morava, da se jih ne bojiva in da pričakujeva najinemu stanu in najini službi primerno obnašanje."

Uporno moštvo se je med tem lotilo ranjenih in mrtvih častnikov ter brez vsakršnega usmiljenja kratkomalo vse, žive in mrtve, pometalo v morje. Enako brezsrčno so se izncbili tudi lastnih ranjenih in mrtvih tovarišev. In potem so šli pomivat krov, da bi izbrisali vsako sled upora in poboja.

Kar opazi eden upornikov Claytona.

"Tule sta še dva!" je kriknil in z dvignjeno sekiro planil nad nju.

Pa Črni Mihael ga je prehitel.

Strel je počil in mož se je zvalil na tla še preden je naredil pol poti.

Nato je Črni Mihael sklical svoje ljudi, pokazal na Claytona in njegovo ženo ter rekel:

"Ta dva sta moja prijatelja, da veste! Gorje tistemu, ki bi se ju dotaknil!

Jaz sem sedaj poveljnik jadrnice," se je obrnil h Claytonu, "in kar rečem, to se mora zgoditi. — Bodita mirna in nič se vama ne bo zgodilo!" Grozeče je gledal tovariše.

In tako dobro sta si Claytona zapomnila njegove besede, da ves dan skoraj nista šla iz kabine. Nikogar nista videla, nihče razen strežaja ni prišel k njima, vobče nista vedela, kaj se godi na ladji.

Včasi sta čula prepir in vpitje, parkrat tudi streljanje. Toda Črni Mihael je bil strog poveljnik in je krepko držal v pesteh neukročeno čredo pretepačev in razbojnikov. —

Peti dan po uporu je straža javila suho zemljo na obzorju. Ali je celina ali le samo otok, tega Črni Mihael ni vedel, pa naznanil je Claytonu, da ju bo izkrcal, če se pokaže, da je kraj ugoden za življenje.

"Nekaj mesecev že pretrpita," je razlagal svoj načrt, "med tem pa prispemo mi do obljudene obali in poskrbimo, da zve za vaju vaša vlada in pošlje bojno ladjo.

Čisto prijetno bodeta živeta, dolgo ne bo trajalo. — Da bi vaju pa vzel seboj v kako pristanišče, to je nemogoče. Utegnili bi nas to in ono vprašati — in nobeden izmed nas tukaj ni preveč radoveden na tista vprašanja —."

Clayton je ugovarjal, da je nečloveško, kar namerava. Dvoje ljudi izpostaviti na samotnem obrežju, in posebej še, če je eden izmed njiju ženska, ter ju izročiti na milo in nemilo neznani usodi, divjim živalim in morebiti še divjejšim ljudem, — to je, je pravil, prav toliko ko obsoditi ju v gotovo smrt.

Pa njegove besede niso nič zalegle, le ujezile so Črnega Mihaela in Clayton se je moral zadovoljiti, da bo rešil sebi in ženi vsaj golo življenje.

Krog tretje ure popoldne so bili obrežju že tako blizu, da so mogli razločevati posameznosti na njem.

Gosto zaraščen pragozd je segal skoraj do morja, ob obali pa je bil gol, travnat pas, le tu pa tam je stalo poredko drevje. Na enem mestu je segal naraven zaliv precej daleč v deželo in ozko ustje ga je vezalo z odprtim morjem.

Črni Mihael je poslal čoln s petimi možmi na suho, da preiščejo, ali je voda v zalivu globoka dovolj, da bi mogla Fuwalda pristati.

Črez uro so se vrnili in poročali, da je v zalivu vode zadosti in o mraku je že ležala jadrnica v naravnem pristanišču.

Obrežje je obdajalo bujno rastlinstvo, širokolistnati lapuh, visoka, sočna trava, cvetlice v krasnih barvah, dišeče grmičje, par sto korakov dalje se je začel temnozeleni pragozd, v ozadju pa so se dvigali griči in gorske planote, vse zaraščene z gozdovi.

Žive duše ni bilo videti. Da pa je kraj pripraven za življenje, to so pričale jate ptičev, ki so obletavale vrhove orjaških dreves, in različne štirinogate živali, ki so se tekom večera pripasle na obal, pa koj zbežale, ko so zapazile nenavadni obisk. Potočič se je stekal v zaliv, torej je bilo tudi sladke vode v izobilju.

Ko je legel mrak na morje, sta Clayton in Elza še vedno stala ob pregraji in molče zrla na obrežje, ki bi naj bilo njuno bivališče za kdove koliko časa —. Iz mračnih senc mogočnega pragozda so doneli divji glasovi, globoko rjovenje levovo, zateglo zavijanje panterjevo in drugi kriki, ki jih niti poznala nista.

Tesneje se je oklenila mlada žena svojega moža. Groza jo je spreletavala, ko je mislila na temne noči —, sama bodeta na samotnem obrežju, sredi strahot divjine —.

"Mirko," kliče ženica za svojim možem, ki odhaja na delo. "Prinesi zvečer spotjo domov iz trgovine mišnico, te prosim." "Saj sem ti šele včeraj eno prinesel. Kam si jo pa djala?" "Ja, v tej je že miš notri."

*

"Mi dovolimo, da vsak jetnik pri nas lahko dela, kar je izučen." Tako je ječar povedal novemu prišlecu v ječo. "No, kaj je vaš poklic?" "Jaz sem trgovski potnik — lahko zdaj grem?"

Feen-a-mint

· Olajševalno sredstvo, ki se ga lahko žveči kakor žvečilni gum.

OKUS PO METI.

v drogerijah —15c, 25c

Naročajte najstarejši slovenski list v Ameriki "Amerikanski Slovenec!"

Obiskujte svoje domače gledališče "THE REX", kamor zahajajo vsi prebivalci mesta Sheboygan, Wis., da vidijo najlepše predstave.

Vsaki čas in minuto dobite nas na telefon.
FRANK E. PALACZ, pogrebnik.
LOUIS J. ZEFRAN, pomočnik.
1916 W. 22nd Street
Phone: Canal 1267, Stanovanjski Rockwell 4882 in 8/40.

PREVOZ - DRVA - KOLN

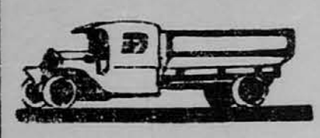

Rojakom se priporočamo za naročila za premog — drva in prevažanje pohištva ob času selitve.

Pokličite
Telefon: Roosevelt 8221.
LOUIS STRITAR
2018 W. 21st Place, Chicago, Ill.

VABILO
— NA —
VESELICO

katero priredi

Društvo sv. Ivana Krst.
ŠT. 13 D.S.D.

v nedeljo, 22. aprila

v šolski dvorani na 22. in Lincoln cesti, Chicago, Ill.
PRIČETEK OB 6. URI ZVEČER.
VSTOPNINA 50c ZA OBE DVORANE.

Otroki s staršem vstopnine prosti. Vabimo vsa chikaška društva, in vse rojake ter rojakinje, da nas v obilnem številu posetijo omenjeni večer. Kličemo vam — na veselo svidenje! Vse naj pohiti 22. aprila na našo prireditev, tudi mi bomo prihiteli na vaše.

ODBOR.

Phone: CANAL 5903

JOSEPH PAVLAK
PRVI JUGOSLOVANSKI POGREBNIK V CHICAGO
1814 South Throop Street Chicago, Illinois
Se priporoča Slovencem ob času pogrebov. — Mrtvašnica na raspolago. — Automobili za vse slučaje, kakor ženitovanja, krste in pogrebe. — Na razpolago vsem noč in dan.

Dobro meso - Dobra postrežba
se dobi le v dobri mesnici. Pri nas dobite vedno najboljše sveže, kakor tudi prekajeno meso. Izdelujem prave kranjske domače klobase, narejene po domačem receptu. — Se priporočam v naklonjenost!
MATH KREMESEC
SLOVENSKI MESAR
1912 West 22nd St. Phone: Canal 6319. Chicago, Ill.

PISANO POLJE

J. M. Trunk

Eden, ki ve, pa ne pove.

Začnimo z drugim delom. Ne pove, namreč svojega pravega imena, temveč se podpiše samole "Poročevalec", ki piše iz Forest City, Pa. Pozdravlja vse zavedne, pa tudi s to robo ni kaj početi, ker lahko se kdo tudi zave, ko leži v kakem jarku, in ga kdo brcne. Škoda, da ne pove svojega imena, ker človek bi se lahko nanj obrnil, ko ta Poročevalec očividno ve, natanko ve, da namreč ni drugega življenja, drugače bi se ne muzal in pisal o drugih, "ki verujejo v posmrtno življenje" in hodijo k misijonom, "podpirajo hiše in ob enem tudi farovža", da se izognjejo griži, in je "jako zanimivo", ko je "pobiral pred oltarjem s peharjem in v kuverticah", in bi bil očividno raji sam pred oltarjem, pa ne more do peharja in kovertic in brumno zakliče: "Proč s takim!"

Pa pustimo zavednega poročevalca in njegove misijonske križe. Ime njegovo bi bilo "zanimivo", ker on mora imeti neovrgljive dokaze, da ni nobenega posmrtnega življenja. Miljoni in miljoni ljudi se z največjo resnostjo bavijo s tem vprašanjem, ko bi bil zavedni poročevalec v Forest City povedal svoje ime, bi se ti miljoni lahko obrnili nanj, on bi jim podal dokaze, ker take mora imeti, saj tja v en dan ne bo goboval po časopisu, in miljonom bi odleglo. Škoda, res škoda, da so ljudje, ki vejo, da ni posmrtnega življenja, ne povedo svojih imen, in skrivajo tudi dokaze, kakor gad noge, le prazne fraze prodajajo.

He, he... se poznamo. Je še cela vrsta takih med amerikanskimi Slovenci, ki "vejo", pa jih ne pripraviš do tega, da bi tudi povedali, ne samo-le gobcvali, in rešili miljone morečih vprašanj o posmrtnosti. Ampak res čudno. Zdaj vejo vse, in vejo prav natanko, vejo gotovo, vejo, da ni sence kakega dvoma, vejo najtežavnejša življenjska vprašanja, vejo, da se kar bliska, in je njih edina napaka le, da ne povejo, da bi še drugi vedeli, ko pa so mnogi izmed teh zdaj "vsevednežev" sedeli na kaki šolski klopi, in je bilo treba res kaj pametnega in potrebnega vedeti, znati, ni bilo duha ne sluha o kakem vedenju, da jim merodajni faktorji radi pomanjkanja čisto primitivnega vedenja niti hlač niso pustili na šolskih klopeh trgati. Zdaj, ko so hlače ostale cele in šolske klopi prazne njih hlač, pa vedo vse, prav vse, pred vsem, da ni posmrtnega življenja in je škoda vsakega centa za kak misijon, povedo pa ne, za nobeno ceno ne, kako so prišli do tega vedenja, in celo pri imenu so tako skromni, da ga zakrivajo javnosti, tako da bi človek mislil, da je take zavedne poročevalce sram, da tako veliko vedo.

Morda pa oni v Forest City, ki "kimajo in kimajo" vendar le poznajo vsaj enega izmed "zavednih", in ako jim ne odpre samole ust do ušes, temveč jim pove, kar on ve, potem ne bo treba več kimati. Bojim se pa, da bodo eno figo izvedeli, ker je gola figa tudi pri — zavednih.

* * *

Macedonije baje ni več...

Menda se moreš strašno zameriti belgrajskim krogom, ako omeniš macedonsko vprašanje, ker za Veliko Srbijo tega vprašanja ni, kakor niti ni hrvaškega ali slovenskega. Zdi se mi zadeva nekako sumljiva, ker se za nekako narodno vprašanje peha — komunist. Mora nekaj drugega tičati za tem grmom in tiči. Makedonstvujoči in bombe in komunist in brezpogojni revolucionar..., vsi so pač pod eno streho. Odtod solze, da v Beogradu baje nimajo nobenega smisla za — veliki macedonski narod??

Kakšna je belgrajska politika v Macedoniji, ne vem in ne spada sem. Vem samole, da ni kosa zemlje, kjer bi bilo toliko raznih narodnosti pomešanih na malem prostoru, kakor jih je v Macedoniji. Tu je bil neki preddvor, skoz katerega so se pomikali razni narodi sem in tja; od vsakega je nekaj ostalo, in končno je sedanja mešanica, ki dela mnogim preglavice, prav po nepotrebnem, ker jim služi v čisto druge namene. Istinito skoroda Macedonec sam ne ve, ali je Turk, Arbanas, Vlah, Cincar, Grk, Bulgar, Srb, Cigan, Rumun, Albanec... Kdor je na površju, temu pripada, in če bi se gospodar, ali vladajoči element izpremenil vsak dan, bi se izpremenil tudi Macedonec. Ako je kaka vlada kje stablirana, mora skrbeti tudi za to, da se rešpektira skupna vez, državna ideja, dasi ni treba kake resnične narodnosti in njenih upravičenih zahtev zatirati. V Macedoniji je glavni narodni element slovanski, ali je bulgarskega ali pa srbskega značaja, se potom jezika težko dožene, kakor so dokazali resni in temeljiti jezikoslovci. Neki značaj še ne tvori narodnosti. Gorenjc in Dolenjc sta si v značaju in običajih zelo različna, pa je znal samole Nemec narediti gorenjsko in dolenjsko narodnost, in še sto drugih.

Kam bi prišli v Ameriki, ko bi vsaka narodnost reklamirala Ameriko za-se?

Pri Slovanih se poudarja in razteguje vsaka najmanjša razlika v jeziku ali značaju, ter se umetno dela neumestna razlika med narodnostmi. Skupna slovanska vez se s tem razdira, in mesto slovanske vzajemnosti imamo škodljivo slovansko razdrapanost. To so posledice nemške in avstrijske mentalitete.

* * *

Mož utegne imeti prav.

Amerika je v marsičem paganska. Tako je trdil metodistovski škof pittsburškega okraja Francis J. McConell, ko je v Jerusalemu govoril pred mednarodnim misijonskim zborom. "Amerikanci imamo zelo malo," je dejal, "da bi bili nanj ponosni. Zapisani smo militarizmu in naš narodni malik je gonja za bogastvom. Želim, da bi bil ta zbor za mojo domovino in za vse krščanstvo v tujih deželah, ki so v skušnjavi, da se prilagodijo paganskému socialnemu sistemu."

Ni vse za zlatim mamonom, a v marsičem ja naš sistem res gola jaga za zlatim teletom.

Tudi izgovori narejeni po naročilu niso vedno zadovoljivi.

VELIKI IZLET
V JUGOSLAVIJO
(PREKO CHERBOURGA) NA
Berengariji (52.226 ton)
ODPLUJE IZ NEW YORKA
V TOREK 15. MAJA.

Ali želite videti vašo domovino to spomlad ali poletje? Zdaj je čas, da se pripravite za dolgo zaželjeno potovanje pa se pridružite vašim rojakom izletnikom, ki pojdejo na S. S. BERENGARIJI. Gospod Vukovič od našega urada v New Yorku, bo spremljal izletnike skozi do Ljubljane. On bo skrbel za vašo udobnost in tudi za vašo težko prtljago. Priključite se temu izletu, da boste potovali brez skrbi.

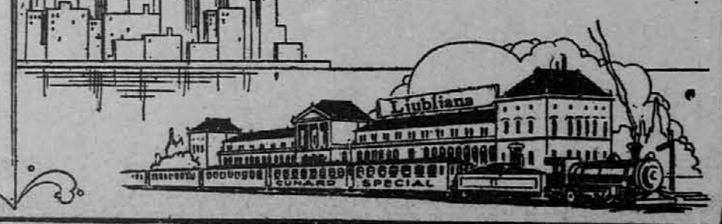

Za nadaljne informacije vprašajte kateregakoli Cunard agenta ali pišite v vašem jeziku na
JUGOSLAV DEPARTMENT
CUNARD LINE
346 No. Michigan Blvd., Chicago, Ill.

Naložite pri nas,

kjer so že trije rodovi po tej banki prišli do neodvisnosti.

Sigurna banka za naložiti vaš denar.

Kaspar American State Bank
1900 Blue Island Ave. Chicago, Ill.
OTTO KASPAR, predsednik

Obrnite se na nas, če boste potovali v Jugoslavijo